

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 1

Gemeente Den Haag, 27 november 2024

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Marc Reniers	Voorzitter
Alexander Pols	Lid
Annuska Pronkhorst	Lid
Berdie Olthof	Lid
Joris Molenaar	Lid
Margien Oepts	Lid

Secretaris:

Sander van der Ven

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst voor vaststelling op 27 november 2024

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Amalia van Solmsstraat 155, 155K en 157

20241127 B/2024-11617

Bouwen (beginselaanvraag): het veranderen en vergroten van de school met kinderopvang Amalia van Solmsstraat 157 en 155K en het oprichten van een losstaande gymzaal ter plaatse de te slopen bebouwing aan de Amalia van Solmsstraat 155.

De beoordeling van dit beginselplan is uitgesteld.

2 Jacob Catsstraat 325

20241127 B/202400002

Bouwen (beginselaanvraag): het bouwen van een gezondheidszorgcentrum ter plaatse van het te slopen verpleeghuis Jacob Catsstraat 325.

Akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Op 21 augustus 2024 heeft de commissie het gebouwoontwerp als beginselplan positief beoordeeld. Zij benoemde daarbij een viertal aandachtspunten voor de uitwerking naar bouwplan. Twee van de vier punten gaan over de tuin en de afscheiding daarvan aan de Van Osstraat, plus de inrichting van de verschillende dakterrassen.

Het beginselplan is aangevuld met een schetsontwerp voor de tuin en de dakterrassen, inclusief de pergola op de hoek Parallelweg/Van Osstraat.

In het tuinontwerp zijn alle opgaven integraal verwerkt. Auto- en fietsparkeren, de water- en natuuropgave en de functionele eisen en wensen zijn deels in gescheiden zones opgelost en deels in de vorm van meervoudig gebruik. De commissie is blij dat een landschapsarchitect betrokken is en ziet een ontwerp waarin de veelheid aan randvoorwaarden en de beperkte beschikbare ruimte slim samengaan. Het aantal principes of ingrediënten lijkt wat veel. Het ontwerp oogt daardoor gefragmenteerd en onrustig. De commissie adviseert met minder middelen, maar met behoud van de slimme oplossingen door te ontwerpen. Daarnaast vraagt de commissie een doorwerking van de bouwkundige elementen: erfafscheiding, pergola, fietsenberging.

De verbinding die het beplantingsplan maakt van de tuin via de Van Osstraat naar het Jacob van Campenplein draagt bij aan de kwaliteit en de betekenis van de tuin en versterkt de inpassing van het complex in de wijk.

3 Slachthuislaan 20, 22 en 22D

20241127 B/2024-00878

Bouwen: het bouwen van een bedrijfsgebouw ter plaatse van de te slopen bedrijfsruimte Slachthuislaan 20, het kantoor Slachthuislaan 22 en de sportschool Slachthuislaan 22D.

De beoordeling van dit bouwplan is uitgesteld.

4 Weteringkade 118A

20241127 B/2024-06697

Bouwen: het veranderen van de woning Weteringkade 118A tot 5 woningen.

De beoordeling van dit bouwplan is uitgesteld.

5 Wouwermanstraat 59

20241127 B/2024-04117

Bouwen: het in afwijking van de vergunning 202200480/8508675 voor het bouwen van een moskee Wouwermanstraat 59 uitvoeren van de werkzaamheden.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie heeft op 2 oktober 2024 een aanpassing van het geaccordeerde ontwerp voor nieuwbouw van de moskee beoordeeld en toen geoordeeld dat de architectonische samenhang van de moskee en de naastgelegen portieken verdwenen was. Het aangepaste plan brengt die samenhang nog niet.

De moskee maakt deel uit van het blok Wouwermanstraat 59 tot en met 89. Oorspronkelijk was dit blok een eenheid van hoek tot hoek. De nieuwe moskee is volledige nieuwbouw, de portiekwoningen links van de moskee zijn hersteld en gerenoveerd met behoud van (de herkenbaarheid van) het oorspronkelijke gevelbeeld. Het op 14 december 2022 geaccordeerde ontwerp sloot aan bij het oorspronkelijke gevelbeeld, door in hoogte aan te sluiten en door architectonische elementen over te nemen. In het nieuwe ontwerp is die aansluiting verdwenen.

Oorspronkelijk had het blok twee identieke hoeken die rijk verbijzonderd waren. Dit hoekaccent is op de linker hoek, de hoek Wouwermanstraat/Houckgeeststraat, nog aanwezig. Dit accent levert voldoende architectonische middelen om de moskee met minaret architectuureigen als nieuw hoekaccent vorm te geven. In het voorgestelde gevelontwerp is de moskee te weinig een onderdeel van het blok. Tegelijkertijd verliest de minaret aan betekenis door gebrek aan zelfstandigheid en ruimte. Door de grote derde verdieping tegen de minaret en in het gevelvlak te positioneren, versmelt de minaret met de rest van het gebouw.

Dit blok vraagt een minaret als nieuwe verbijzondering. Een herkenbaar hoekaccent doet recht aan de functie van moskee en past bij de opzet van het blok met (oorspronkelijk) twee uitgesproken hoeken. Die verbijzondering zou zich moeten ontwikkelen vanaf de aansluiting op de portiekwoningen en vanuit de oorspronkelijke architectuur.

Aan het hoekaccent kan een vierde laag worden toegevoegd. Die opbouw moet (optisch) los en ondergeschikt blijven van de onderliggende metselwerk verdiepingen en de minaret. Zo blijven (de samenhang van) het metselwerk blok en de minaret herkenbaar. Dit vraagt een ontwerp van de dakopbouw dat zich scherp en subtiel verhoudt tot het metselwerk. Bij het ingediende bouwplan is dat nog niet het geval, wat onder meer wordt veroorzaakt door de grove en directe aansluiting van de opbouw op en in het vlak van de metselwerk gevels en door de forse dakrand. Aan de linker zijde, gezien vanaf de Wouwermanstraat, moet de opbouw actief beëindigt worden. Tegen deze beëindiging kan in de toekomst eventueel een extra laag voor de portiekwoningen geplaatst worden.

Algemeen vraagt de commissie voor de architectonische uitwerking – materialen en detaillering – precies te kijken naar de bestaande bebouwing en integraal en hoogwaardig uit te werken, inclusief elementen als zonwering of een naamsaanduiding.

Marc Reniers

Voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag